နေပူကျက်ကျက် နာ၊ <nei pu kyet kyet> 烈日，炎日

နေပူခံသီး နာ၊ <nei pu gan dhi:> 在阳光下成熟的果实

နေပူချိန်တာ နာ၊ <nei bu khyein ta> 日照

နေပူစပ်ခါး နာ၊ <nei bu sat kha:> 烈日下，炎热的气温下；～ မရှောင်အလုပ်လုပ်စားရတယ်။ 得冒着炎热干活以维持生活。

နေပူစပ်စပ် နာ၊ <nei bu sat sat> 烈日，炎日

နေပူဆာ နာ၊ <nei bu za> 温暖的阳光； လာ၊ဒီနေရာက ～ ရတယ်။ 来，这儿有阳光。

နေပူဆာလှဲ ကာ၊ <nei bu za hlon> 晒太阳取暖

နေပူမီ ကာ၊ <nei bu mi′> 中暑； ～ ၍ခေါင်းကိုက်သည်။ 因中暑头疼。

နေပူမိုး နာ၊ <nei bu mo:> 晴天时下的雨

နေပူလှန်း ကာ၊ <nei bu hlan:> 晒，晾

နေပူလျှပ် ကာ၊ <nei bu shat> 中暑，发痧

နေပျောက် ကာ၊ <nei pyaut> = နေလုံးပျောက်

နေပြ ကာ၊ <nei pya′> 晒，晾晒，

နေပြောက် နာ၊ <nei byaut> 阳光穿过孔道投下的光斑

နေပြည်တော် နာ၊ <nei byi daw> 京都，都城

နေပွင့် ကာ၊ <nei pwin′> 放晴

နေဖင်ထိုး ကာ၊ <nei phin hto:> 太阳晒着屁股，日上三竿；ခါတိုင်းဆိုလျှင် ～ မှထလေ့ရှိသည်။ 平时要睡到日上三竿才起床。

နေဗိမာန် နာ၊ <nei beit hman> 太阳

နေမ နာ၊ <nei ma′> (古)久住

နေမထိထိုင်မထိ ကဝ၊ <nei m-hti′ htain m-hti′> 坐卧不宁，忐忑不安

နေမထိထိုင်မသာ ကဝ၊ <nei m-hti′ htain m-tha> 坐立不安；နေ့စဉ်နဲ့အမျှရင်တထိတ်ထိတ်နဲ့ ～ ဖြစ်နေတာပေါ့။ 每天都提心吊胆，坐立不宁。 / မျောက်မီးခဲထိုင်မိသလို ～ ဖြစ်နေသည်။ 如坐针毡，坐立不安。

နေမိသားစု နာ၊ <nei mi′ tha: zu′> 【天】太阳系

နေမုံတက် ကာ၊ <nei mon tet> (诗)日出

နေမင်း နာ၊ <nei min:> ①(诗)太阳 ②【植】一种山奈属植物，药仙兰 Eurycles amboinensis Loud

နေမျိုး နာ၊ <nei myo:> 古代缅甸皇帝授给大臣的一种勋衔

နေမြ ကာ၊ <nei mye:> 礼毕，稍息(队列用口令)

နေမြင့် ကာ၊ <nei myin′> 太阳老高，日上三竿

နေမြင်လမြင် နာ၊ <nei myin la′ myin> ①屋顶破烂不堪的房屋 ②精通星相学的人；～ ဖြစ်သောဆရာကြီး 星相大师

နေမွန်းချက် နာ၊ <nei mun: gyet> (诗)正午

နေမွန်းစောင်း နာ၊ <nei mun: zaun:> 午后

နေမွန်းတည့် I ကာ၊ <nei mun: te′> 值正午 II နာ၊ <nei mun: de′> 正午

နေမွန်းတိမ်း နာ၊ <nei mun: dein:> 午后

နေမွန်းယိမ်း နာ၊ <nei mun: yein:> 午后

နေမွန်းလတ် နာ၊ <nei mun: lat> (罕)大约上午九点至中午

နေမွန်းလွဲ နာ၊ <nei mun: lwe:> 午后

နေယျဒေါသ နာ၊ <nei ya′ daw: tha′> 〔巴〕讲话或写文章意思不确切的毛病

နေရာ နာ၊ <nei ya> ①地方，位置 ②职位

နေရာကျ I ကာ၊ <nei ya kya′> ①合适； မီးရထားတောက်ရှောက်ခုတ်မောင်းနိုင်ပြီဆိုတော့သိပ် ～ တာပေါ့။ 已经能直接通火车，太好了！ ②结婚； ကျနော့်ညီနဲ့ဟိုသူနာပြုဆရာမလေး ～ သွားပြီ။ 我弟弟和那个女护士结婚了。 II ကဝ၊ <nei ya gya′> 合适，恰如其分

နေရာချ ကာ၊ <nei ya khya′> ①处置，安置，安排； ဤလူသိုက်ကို ～ ပေးရေးကိစ္စမှာခက်ခဲသောပြဿနာတရပ်ဖြစ်သည်။ 安置这些人是一个困难问题。 ②许配； မြလွင်ကိုလွမ်းပြေနဲ့ ～ ဖို့စီစဉ်တယ်။ 打算把妙伦许配给銮北。

နေရာချန် နာ၊ <nei ya khyun> (古)朝中要臣朝见皇帝时的特殊座位(比နေရာငါးသွယ်更体面的座位)

နေရာငါးသွယ် နာ၊ <nei ya nga: dhwe> (古)上朝时在御座前按官职级别规定的五种座位，即； ဥူး၊ တော်၊စနည်း၊အတွင်းဘဝေါ၊အပြင်ဘဝေါ

နေရာတကာ နာ၊ <nei ya d-ga> ①到处； ～ ကြော်ငြာကပ်ထားတယ်။ 到处贴广告。 ②事事； ～ ဝင်မပြောနဲ့။ 别事事插嘴。

နေရာတကျ ကဝ၊ <nei ya d-gya′> 有条不紊

နေရာထား ကာ၊ <nei ya hta:> 重视，尊重； လူကြီးမိဘများကို ～ ၍ကန်တော့လေ့ရှိကြသည်။ 有尊重和叩拜父母的习惯。

နေရာထိုင် နာ။ <nei y-htain> (僧侣用的)坐垫

နေရာထိုင်ခင်း နာ၊ <nei ya htain gin:> 坐垫，坐席

နေရာဖုံ နာ၊ <nei ya phon> = နေရာထိုင်

နေရာယူ ကာ၊ <nei ya yu> ①就坐；占地方； အသီးသီး ～ ၍ထိုင်ကြသည်။ 各就各位坐好。 / စားပွဲပေါ်မှာစာအုပ်တွေကတော်တော် ～ ထားတယ်။ 桌子上的书占了不少地方。 ②(口令)各就各位； ～ ၊အသင့်၊ပြေး။ 各就各位！预备！跑！

နေရာရှာ ကာ၊ <nei ya sha> ①找麻烦，劳累； ～ လိုက်တာဗျာ၊ ချက်မနေပါနဲ့တော့။ 太麻烦了，别做饭菜了。 ②添麻烦

နေရာလပ် နာ၊ <nei ya lat> 空位子，空隙； မော်လီကျူးများ အကြားတွင် ～ များရှိလေသည်။ 分子之间存在着空隙。

နေရာလွတ် နာ၊ <nei ya lut> ①空位子 ② = နေရာချန်

နေရီရီ နာ၊ <nei yi yi> 黄昏

နေရု နာ၊ <nei ru′> 〔巴〕【佛】须弥山

နေရိုဘီမြို့ နာ၊ <nei ro bi myo′> 内罗毕(肯尼亚首都)

နေရက် နာ၊ <nei yet> 【天】太阳日